

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z odwołania P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Gdańsku z udziałem K. O.

o podstawę wymiaru składek,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 29 stycznia 2025 r.,

skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 30 października 2023 r., sygn. akt III AUa 66/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od organu rentowego na rzecz odwołującego się kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych wraz z odsetkami z art. 98 par. 1¹ k.p.c. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Gdańsku wyrokiem z dnia 30 października 2023 r., III AUa 66/22 w pkt I. zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 10 listopada 2021 r., VII U 6112/19: a) w punkcie 1. i ustalił, że przychody uzyskane przez K. O. z tytułu umów zlecenia zawartych z Bank spółka akcyjna z siedzibą w W. w miesiącach: lutym, maju, czerwcu, lipcu, sierpniu, wrześniu,

październiku, listopadzie, grudniu 2014 r.; styczniu, lutym, marcu, maju, czerwcu, lipcu, sierpniu, wrześniu, październiku, grudniu 2015 r. styczniu i lutym 2016 r. nie stanowią podstawy wymiaru składek za te miesiące z tytułu stosunku pracy łączącego go z P. spółką z ograniczoną odpowiedzialnością spółką komandytową z siedzibą w W.: b) w punkcie 2. w ten sposób, że zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Gdańsku na rzecz P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w W. kwotę 3.600,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; w pkt II. zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Gdańsku (organ rentowy) na rzecz P. spółki z o.o. spółki komandytowej z siedzibą w W. kwotę 2.700,00 zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Spór w analizowanej sprawie sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy prawidłowo organ rentowy, a następnie Sąd pierwszej instancji stwierdzili, że przychód osiągnięty przez K. O. z tytułu umowy zlecenia zawartej z bankiem – Bank S.A. z siedzibą w W., powinien być uwzględniony w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy łączącego go z P. spółką z o.o. sp. k., a więc czy w przedmiotowej sprawie zachodził przypadek opisany w art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1230 ze zm.); dalej ustawa systemowa).

Sąd Apelacyjny uznał, że w rozpoznawanej sprawie nie wykazano, aby pracodawca ubezpieczonego – P. sp. z o.o. sp. k. przekazywała osobie trzeciej – Bank S.A. środki na sfinansowanie zadania pośrednictwa finansowego, które nie stanowiło przedmiotu własnej działalności związanej z dystrybucją samochodów, a osoba trzecia – Bank S.A., wywiązując się z przyjętego zobowiązania, zatrudniała pracownika pracodawcy K. O. Ponadto, obowiązki wykonywane przez niego na podstawie umowy o pracę oraz umów zlecenia nie były tożsame. Czynności wynikających z umów zlecenia ubezpieczony nie wykonywał na zlecenie i pod kierunkiem pracodawcy. Co więcej, zawierając umowy zlecenia kierował się wyłącznie własnym interesem, ponieważ otrzymywał z tego korzyści finansowe od

zleceniodawcy. Nie było przepływu środków finansowych od Bank S.A. do P. sp. z o.o. sp. k. na sfinansowanie zadań wykonywanych przez K. O. w ramach umowy zlecenia zawartej z bankiem. Nie miała miejsca konstrukcja trójkąta umów w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej i przepis ten nie ma zastosowania w rozpoznawanej sprawie.

Organ rentowy wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego - art 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1230 ze zm.), dalej: ustawa systemowa, w związku z art. 81 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2022 r., poz. 2561 ze zm.) - poprzez ich błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że przywołane przepisy nie mają zastosowania na gruncie stanu faktycznego przedmiotowej sprawy, gdyż płatnik składek P. sp. z o.o. sp. k. w W. nie finansował z własnych środków pieniężnych przekazanych następnie ubezpieczonemu K. O. przez podmioty trzecie (zainteresowanego Bank S.A. w W.), podczas gdy istnienie współpracy między w/w płatnikiem składek P. sp. z o.o. sp. k. w W. a podmiotami trzecimi, konkretnie zainteresowanym Bank S.A. w W., poprzez wykonywanie pracy przez ubezpieczonego na rzecz płatnika składek, winno zostać objęte dyspozycją w/w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej z uwagi na:

1. specyfikę powiązań między podmiotami oraz faktu rzeczywistego beneficjenta wytworzonych korzyści wykonywanych czynności przez pracownika, którym jest płatnik składek

2. brak decydującego znaczenia, iż pomiędzy płatnikiem składek P. sp. z o.o. sp. k. w W. a zainteresowanym Bank S.A. w W. nie dochodziło do klasycznego przepływu pieniędzy - skoro warunkiem istotnym dla zastosowaniu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej jest przepływ korzyści, która przecież nie musi być wyrażona w pieniądzu i, co jest istotne, zaistnieć obiektywnie - co w stanie faktycznym przedmiotowej sprawy niewątpliwie miało miejsce

3. okoliczność niesporną, mianowicie że w niniejszej sprawie ma miejsce przepływ finansowy pomiędzy zainteresowanym (bankiem) a płatnikiem składek (pracodawcą ubezpieczonego), choć nie ma on klasycznego wymiaru i ujęcia. Ujawnia się on w ten sposób, że w związku z realizacją przez ubezpieczonego

zadań nałożonych na niego na podstawie umowy o zlecenia, które stanowiły jednocześnie realizację obowiązków płatnika składek wynikających z umowy o współpracę bank wypłacał wynagrodzenie zarówno zleceniobiorcy, jak i płatnikowi składek

a. to działania podejmowane przez ubezpieczonego na podstawie umowy upoważniały bowiem dealera do wystawienia faktury VAT, w której naliczono wynagrodzenie od wszystkich kredytów uruchomionych za pośrednictwem dealera w danym miesiącu kalendarzowym - zatem faktycznie to pracodawca niejako finansował wynagrodzenie swojego pracownika z tytułu umowy zlecenia poprzez pomniejszenie należnej mu prowizji i wypłatę jej przez bank bezpośrednio pracownikowi dealera

b. można zatem mówić o przepływie finansowym polegającym na obniżeniu należnego płatnikowi wynagrodzenia wraz ze zmniejszeniem pasywów po stronie pracodawcy w zakresie, w jakim bank wypłacił wynagrodzenie ubezpieczonemu z tytułu realizacji czynności na rzecz pracodawcy

4. okoliczność wynikającą z materiału dowodowego, mianowicie że wykonanie przez pracownika (ubezpieczonego) tych samych zadań związanych z zawieraniem umów kredytowych, w wyniku których doszło do uruchomienia kredytu za pośrednictwem dealera, powstał po stronie banku obowiązek wypłaty wynagrodzenia zarówno płatnikowi składek (kontrahentowi zainteresowanego banku), jak i pracownikowi (jako osobie, która „wypracowała” zysk).

5. fakt, iż podstawą do zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej jest także sytuacja, gdy faktycznym beneficjentem pracy świadczonej przez ubezpieczonego w ramach umowy cywilnoprawnej była zarówno instytucja finansowa (zainteresowany - bank), jak i jego pracodawca (płatnik składek) - bowiem przychód osiągnięty przez ubezpieczonego z tytułu umowy zlecenia zawartej z płatnikiem składek nie może być, dla potrzeb ubezpieczeń społecznych, ujmowany jako odrębne źródło "oskładkowania", a powinien być uwzględniony w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy - zaś ustalenie, że w sprawie zachodził przypadek unormowany w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, wykluczało potraktowanie przychodów osiągniętych z tytułów zlecenia jako tego rodzaju "odrębnego źródła" i powodowało po stronie pracodawcy konieczność zsumowania

wynagrodzenia z umów cywilnoprawnych z wynagrodzeniami ze stosunku pracy i ustalenie dopiero w ten sposób "skumulowanej" podstawy wymiaru składek tak na ubezpieczenia społeczne, jak i na ubezpieczenie zdrowotne

6. fakt, iż praca wykonywana przez ubezpieczonego związana z realizacją umowy zlecenia (zawartej z bankiem) była wykonywana na rzecz pracodawcy (płatnika składek), który odnosił korzyść w postaci uzyskania stosownego wynagrodzenia pieniężnego ze strony zainteresowanego banku. Istnieje bezpośredni związek między korzyścią pracodawcy, która jest wymierna i związana z realizacją celów statutowych, a pracami wykonywanymi przez ubezpieczonego na podstawie umów cywilnoprawnych zawieranych z bankiem.

Naruszenie w/w przepisu spowodowało, zdaniem organu rentowego, wydanie przez Sąd Apelacyjny orzeczenia skutkującego oddaleniem apelacji Zakładu od wyroku Sądu Okręgowego, zmieniającego zaskarżoną decyzję na rzecz płatnika składek - skutkując wydaniem orzeczenia nie mogącego się ostać w obowiązującym porządku prawnym.

Organ rentowy wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych wymagające ujednolicenia orzecznictwa, a który to wyrok będzie miał istotny wpływ na przedmiotową sprawę oraz inne o zbliżonych stanach faktycznych.

W części skargi określonej jako „uzasadnienie zarzutów” skarżący podniósł, że aktualnie w sprawach o zbliżonych stanach faktycznych orzecznictwo sądów powszechnych wskazuje na szereg odmiennych kierunków wykładni przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej.

Pierwsza wykładnia każdorazowo nakazuje badanie oraz automatyczne przyjęcie potrzeby finansowania pracownika przez płatnika składek- pracodawcę za pośrednictwem podmiotu trzeciego z koniecznością wykazania pozyskiwania przez zainteresowanego (bank, będący zleceniodawcą ubezpieczonego) od płatnika składek (pracodawcy ubezpieczonego) środków finansowych. Przykładem omawianej wykładni jest zaskarżony skargą kasacyjną wyrok.

Drugi, odmienny, pogląd orzeczniczy przenosi ciężar wykładni przepisu na kwestie powiązań kapitałowo-osobowych gdzie bez znaczenia pozostają kwestie rozliczeniowe między podmiotami, którego przykładem jest uchwała Sądu

Najwyższego z dnia 26 sierpnia 2021 r., w sprawie o sygn. akt III UZP 3/21, w której stwierdzono, że pojęcie "wykonuje pracę na rzecz pracodawcy", o którym mowa w art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 423), obejmuje wykonywanie umowy zlecenia (innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia) zawartej przez pracownika z przedsiębiorcą prowadzącym sprzedaż towarów jego pracodawcy (np. przez Internet), z którym przedsiębiorca ten powiązany jest osobowo lub kapitałowo, także wtedy, gdy zakres obowiązków wynikających z umowy zlecenia jest odmienny od obowiązków objętych umową o pracę a miejsce wykonywania umowy zlecenia znajduje się poza miejscem świadczenia umowy o pracę.

Jednakże w przedmiotowej sprawie, na gruncie niniejszego stanu faktycznego, omawiane zagadnienie nie występuje - z uwagi na brak powiązań kapitałowo- osobowych pomiędzy płatnikiem składek a zainteresowanym.

Trzecia wykładnia w/w przepisów prawa wskazuje, że przy wykładni treści art. 8 ust. 2a ustawy systemowej winno się badać stosunki gospodarcze łączące pracodawcę z podmiotem trzecim oraz pracownikiem przy jednoczesnym ustalaniu, czy pracodawca jest beneficjentem świadczonej przez pracownika pracy - i jest to stanowisko, do którego przychyła się skarżący oraz którego zastosowanie w sprawie winno skutkować prawidłowym rozstrzygnięciem, a więc oddaleniem przez Sąd drugiej instancji apelacji płatnika składek od wyroku Sądu Okręgowego.

P. sp. z o.o. sp. k. w W. wniosła o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje wyłącznie z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. Dlatego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wśród istotnych wymagań konstrukcyjnych skargi kasacyjnej ustawodawca przewidział obowiązek zgłoszenia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i przedstawienia jego uzasadnienia. Spełnienie tego wymagania konstrukcyjnego skargi – doniesłego z punktu widzenia samego jej charakteru jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji – polega nie tylko na formalnym powołaniu jednej z przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., lecz także na przedstawieniu odpowiedniego, wyodrębnionego wywodu prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek. Należy przy tym zauważyć, że ustawodawca celowo wyodrębnił w oddzielnych jednostkach redakcyjnych art. 398⁴ k.p.c. obowiązek przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (§ 1 pkt 2) oraz obowiązek przedstawienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem (§ 2). Są to dwa odrębne, kreatywne elementy skargi kasacyjnej, które spełniają określone, odmienne cele i podlegają ocenie Sądu Najwyższego na różnych etapach postępowania kasacyjnego. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) podlegają analizie na etapie tzw. przedsądu (art. 398⁹ k.p.c.), natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania (art. 398¹³-398¹⁶ k.p.c.). Obydwa te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymagania konstrukcyjnego z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odesłanie do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Chociaż w przypadku obu tych elementów skargi kasacyjnej argumenty prawne mogą być podobne, to w ramach przedsądu Sąd Najwyższy bada i ocenia tylko przedstawione w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2014 r., II PK 222/13, LEX nr 1647006; z 20 stycznia 2014 r., II PK 228/13, LEX nr 1647009; z 3 lutego 2014 r.,

I PK 242/13, LEX nr 1646081; z 8 lipca 2014 r., I UK 65/14, LEX nr 1482343). Oznacza to, że nie może być uznane za prawidłowe umieszczenie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w części przeznaczonej na uzasadnienie zarzutów skargi, jak uczynił to skarżący.

Niezależnie od powyższego w sprawie nie występuje potrzeba wykładni przepisów prawa. Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa rodzi po stronie skarżącego obowiązek określenia, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Ponadto konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03; z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07). W przypadku powoływania się na rozbieżności w orzecznictwie konieczne jest także, choćby przykładowe, wskazanie orzeczeń, w których ten sam przepis prawa byłyby odmiennie wykładany. Należy również podkreślić, iż nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Sąd Najwyższy dokonał wykładni art. 8 ust. 2a ustawy systemowej w dwóch uchwałach z dnia 26 sierpnia 2021 r., III UZP 3/21, (OSNP 2022 nr 2, poz. 17) oraz III UZP 6/21, (OSNP 2022 nr 1, poz. 7). W uchwale III UZP 3/21 przyjęto, że pojęcie "wykonuje pracę na rzecz pracodawcy", o którym mowa w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, obejmuje wykonywanie umowy zlecenia (innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia) zawartej przez pracownika z przedsiębiorcą prowadzącym sprzedaż towarów jego pracodawcy (np. przez

Internet), z którym przedsiębiorca ten powiązany jest osobowo lub kapitałowo, także wtedy, gdy zakres obowiązków wynikających z umowy zlecenia jest odmienny od obowiązków objętych umową o pracę, a miejsce wykonywania umowy zlecenia znajduje się poza miejscem świadczenia umowy o pracę". Z kolei w uchwale III UZP 6/21 stwierdzono, że "finansowanie przez pracodawcę w jakikolwiek sposób wynagrodzenia z tytułu świadczenia na jego rzecz pracy przez pracownika na podstawie umowy zawartej z osobą trzecią, przemawia za zastosowaniem art. 8 ust. 2a ustawy systemowej". Ta ostatnia uchwała zapadła w stanie faktycznym, w którym zainteresowany zatrudniony był u przedsiębiorcy, który prowadził działalność handlową i usługową w zakresie sprzedaży samochodów. Dnia 13 maja 2005 r. między tym przedsiębiorstwem a firmą prowadzącą usługi leasingowe została zawarta umowa, której przedmiotem było zorganizowanie i realizacja wspólnego przedsięwzięcia. Współpraca między firmami polegała na wsparciu sprzedaży samochodów przedsiębiorcy (pracodawcy zainteresowanego) przez oferowanie nabywcom samochodów umów leasingu z współpracującą firmą leasingową. Z tytułu realizacji umowy pracodawca zainteresowanego otrzymywał wynagrodzenie od firmy leasingowej. Zainteresowany zawarł z firmą leasingową szereg umów zlecenia, której przedmiotem była akwizycja umów leasingowych wśród klientów swojego pracodawcy. W uchwale tej (III UZP 6/21) Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, że samo uzyskiwanie jakichkolwiek korzyści przez pracodawcę z tytułu czynności wykonywanych przez pracownika na podstawie umowy zlecenia zawartej z podmiotem trzecim nie było kryterium decydującym o zastosowaniu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej w tych sprawach, w których kwestia ta została podniesiona wprost w podstawach skargi kasacyjnej. Zwrócił uwagę na wagę kryterium, z których środków było finansowane wynagrodzenie pracowników dodatkowo zatrudnionych na podstawie umowy cywilnoprawnej, oraz ustalenia faktycznego, na czyją rzecz były wykonywane czynności kwalifikowane jako praca. Sąd Najwyższy uznał, że z punktu widzenia przepływów finansowych, to pracodawca przekazuje osobie trzeciej środki na sfinansowanie określonego zadania, stanowiącego przedmiot swojej własnej działalności, a osoba trzecia, wywiązując się z przyjętego zobowiązania, zatrudnia pracowników pracodawcy (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 7 lutego 2017 r., II UK 693/15, LEX nr 2238708 i

z dnia 8 października 2020 r., III UK 376/19, LEX nr 3146827). Takie działanie ma bowiem na celu niedozwolone - z punktu widzenia art. 8 ust. 2a ustawy systemowej - obniżenie kosztów zatrudnienia przez zastąpienie "oskładkowanego" wynagrodzenia za pracę "nieoskładkowanym" wynagrodzeniem za wykonanie dzieła lub za wykonanie usług.

Tak więc kwestia (co do której skarżący uznaje, że jest przedmiotem rozbieżności orzeczniczych), czy istnieje podstawa do objęcia obowiązkiem uiszczenia składek pracownika, który, wykonując powierzone obowiązki pracownicze na rzecz osoby trzeciej, przyczynia się do powstania dodatkowego zysku po stronie pracodawcy (pracodawca jest beneficjentem jego pracy) w sytuacji, gdy pracodawca nie przekazuje osobie trzeciej środków na sfinansowanie określonego zadania, stanowiącego przedmiot własnej działalności, została już wyjaśniona w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Z przedstawionej wykładni wynika, że finansowanie przez pracodawcę w jakikolwiek sposób wynagrodzenia z tytułu świadczenia na jego rzecz pracy przez pracownika na podstawie umowy zawartej z osobą trzecią przemawia (ale nie przesądza) za zastosowaniem art. 8 ust. 2a ustawy systemowej a brak takiego finansowania przemawia przeciwko zastosowaniu tego przepisu, o ile nie stwierdzi się w danym stanie faktycznym dodatkowych okoliczności wskazujących na działania sprzeczne z celami tego przepisu.

Wykładnię tę zastosował Sąd Apelacyjny, przyjmując, że elementem koniecznym do zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej jest każdorazowo przepływ finansowy od płatnika składek (pracodawcy) do podmiotu trzeciego (zleceniodawcy), z którego opłacane są usługi wykonywane przez pracownika płatnika. Natomiast kwestia, czy zaistniały w stanie faktycznym sprawy dodatkowe okoliczności wskazujące na działania sprzeczne z celami tego przepisu, to już nie kwestia wykładni, ale zastosowania tej normy prawnej, co wykracza poza powołaną w skardze przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Należy też zauważyć, że i w tym aspekcie oceniony został stan faktyczny sprawy, bowiem Sąd Apelacyjny nie stwierdził, aby pomiędzy Bank a P. sp. z o.o. s.k. istniały powiązania kapitałowo-osobowe, które wskazywałyby na wykorzystanie konstrukcji z art. 8 ust. 2a w sposób sprzeczny z celem tej regulacji (polegający jedynie na formalnym

zatrudnieniu pracowników przez podmiot trzeci celem zmniejszenia obowiązków składkowych pracodawcy). Powyższe stanowisko zaprezentował Sąd Najwyższy w analogicznej sprawie w postanowieniu z dnia 20 marca 2024 r., II USK 91/23 (LEX nr 3695220).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[r.g.]